No. 96

Bredasche Courant.

DONDERDAG 2 DECEMBER.

KENNISGEVING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Breda, ontvangen hebbende de door de Speciale Commissie, de door haar vastgestelde lijsten van klassificatie voor den Hoofdelijken omslag dezer gemeente voor het dienstjaar 1858.

Brengen bij deze ter algemeene kennis, dat de door hen opgemaakte Kohieren wegens dien omslag, voorloopig zijn vastgesteld, en gedurende veertien dagen, te rekenen van den 6 December aanstaande, op de Secretarie dezer Gemeente, op de gewone uren, voor een ieder ter lezing zijn nedergelegd; en dat binnen dien tijd, elk op de Kohieren aangelagene tegen zijn aanslag bij den Raad bezwaren kan inbrengen, bij verzoekschrift op ongezegeld papier.

Breda, den 1 December 1857.

J. MASTBOOM,
Burgemeester.

L. D. G. TEYCHINÉ,
Secretaris.

Frankrijk.

PARIJS, den 29sten November.

Het Fransche gouvernement heeft nuttig geacht de oorlogspellende gerüchten, welke in de vorige week te Parijs in omloop waren, vooral betreffende Italie en de betrekking tusschen het Fransche en het Oostenrijksche gouvernement, tegen te spreken. Daartoe strekt een artikel van den *Constitutionnel*, hetwelk tevens doet opmerken dat door de bemoeijingen der diplomatie in den laatsten tijd alle geschilpunten, die storing der goede verstandhouding tusschen de mogendheden zouden hebben kunnen veroorzaken, tot eene voldoende beslechting gebragt zijn.

— De Keizer *Napoleon* zal aanstaande voorjaar aldaar een bezoek aan Keizer *Napoleon* zal brengen. Dit wordt ook door een ministerieel dagblad, *la Patrie*, medegedeeld.

— Volgens bijzondere berigten vindt de inschrijving voor de onderneming der kanalisatie van Suez in Frankrijk ongemeen veel deelneming, vooral bij de volksklassen die geen lust noch geldmiddelen hebben om speculatie te drijven. Naar gemeld wordt, bedraagt het aantal kleine inschrijvingen, voor een of twee aandeelen, in Frankrijk reeds meer dan tien duizend.

— Een schrijven uit Milaan van den 23 dezer, door voorname Parijsche dagbladen medegedeeld, zegt: „De gisting der gemoederen begint hier eenen meer bepaalden vorm aan te nemen. Men belet de voorbijgangers op de straat cigaren te rooken, en des nachts hoort men *Italie bovenal* roepen. Zondag begon de demonstratie tegen de cigaren (een artikel, waarvan de regering het monopolie heeft); dien dag zag men patrouilles gendarmen door de straten rijden, en zijn eenige lieden in hechtenis genomen. Gevaar van ernstige rustverstoringen schijnt er nog niet te bestaan.

— Met de Indische landpost zijn berigten uit Cochin-China van 24 September jl. ontvangen. De inlanders hadden toen nog geene ernstige pogingen gedaan om het voortdringen der Franschen en Spanjaarden te beletten, hoewel de Keizer van Annam, volgens de geruchten een leger van wel honderd duizend man bij zijne hoofdstad had vereenigd. Intusschen hebben de geallieerden troepen weder een stadje met eenige forten vermeesterd, daarbij 200 stukken geschut genomen en aan den vijand aanmerkelijke verliezen toegebragt.

Als bewijs van de barbaarschheid der Annamsche overheden wordt gemeld dat van twee in hare handen gevallen Fransche soldaten de een onthoofd is en de andere het hoofd van zijnen krijgsmakker gedurende verscheiden dagen door de straten der hoofdstad heeft moeten dragen.

Duitschland.

FRANKFORT, den 28sten November.

De uitslag der verkiezingen in Pruissen is thans geheel bekend. Het Huis van Afgevaardigden moet uit 352 leden bestaan. Onder de gekozenen zijn slechts 105, die reeds in de vorige kamer zaten en herkozen zijn. Er zijn zeventien personen op verscheiden plaatsen verkozen (daaronder de minister *von Auerswald* op vijf en de minister *von Patow* op drie plaatsen); ten gevolge daarvan zal op een 25tal plaatsen eene nieuwe verkiezing noodig zijn.

De afgeloopen verkiezingen, zoowel die van kiezers als van afgevaardigden, hebben zich overal door orde en eerbied voor de wet gekenmerkt. Hoewel het verkiezingswerk met zijne twaalfduizend Pruissen omslingerd is dan eldens, is het overal verrast door den bezadigden ijver en kalme geestdrift, welke naar het oordeel van alle dagbladen aan Europa eenen gunstigen dunk van de politieke ontwikkeling der Pruissische natie moeten geven.

De nieuwe kamer zal grootendeels uit mannen van gematigd liberale denkwijze bestaan, en alzoo het ministerie, hetwelk oprecht en eerlijke naleving der constitutie als hoofdregel in alles schijnt te zullen nakomen, niet opzettelijk tegenwerken. Maar er zijn onder de nieuw gekozen leden velen, wier politieke denkwijze nog niet bepaaldelijk gebleken is.

— De Duitsche Bondsvergadering heeft, gelijk het officiele verslag van hare zitting van 25 November jl. meldt, officiele mededeeling ontvangen van eene circulaire van den Britschen minister van buitenlandsche zaken, welke de verklaring inhoudt dat het Engelsche gouvernement de door den heer *Young* in de bekende depêche voorgedragen inzigten betrekkelijk de Ionische eilanden niet goedkeurt, maar dienaangaande de bestaande verdragsbepalingen getrouw zal blijven naleven.

Men weet dat het Engelsche gouvernement in die depêche van den heer *Young* den raad ontving om de Ionische eilanden, die naar de bepalingen van het Weener verdrag eenen zelfstandigen staat onder Engelands beschermheerschap uitmaken, deels in Engeland in te lijven en deels aan het Koningrijk Griekenland af te staan.

— Het Oostenrijksche gouvernement heeft eenen maatregel genomen tot verligting der grootebezwaren waarmede de dagbladpers daar te lande te worstelen heeft: het zegelregt is er tot de helft van het tegenwoordige bedrag verminderd.

Engeland.

LONDEN, den 28sten November.

[illegible] van het departement van Kolonien te hebben ontvreemd, die door sir *John Young* over de Ionische eilanden gezonden waren en in de *Daily News* zijn medegedeeld, is heden voor de magistraat van Bowstreet (politiegeregt) verhoord en naar de regtbank der gezworenen verwezen. Borgstelling is geweigerd.

— In de vorige week zijn te Londen voor het Britsch Museum honderd kisten met oudheden uit Knidus en Halikarnassus, in Klein-Azie, aangekomen, benevens vijftig kisten met oudheden uit Carthago. De eerstgemelde bezending is eene nieuwe vrucht van de opdelvingen die onder de leiding van den Engelschen vice-consul te Mytilene, den heer *Newton*, plaats gehad hebben; daaronder behoort een kolossaal beeld van eenen liggenden leeuw van Parisch marmer, 10 voeten lang, [illegible] hoog en 160 centenaren zwaar.

— De *Great Eastern*, die, gelijk men weet, in handen eener nieuwe maatschappij is overgegaan en nog tusschen de 100,000 p. st. en 120,000 p. st. vereischen zal alvorens zee te kunnen bouwen, zal denkelijk tegen het midden des volgenden zomers zijne eerste reis kunnen maken. Volgens de dagbladen komt dat schip het eerst in de vaart tusschen Engeland en Canada, maar zal waarschijnlijk later voor de gemeenschap met het Rijk van Indie gebezigd worden.

— De *Alhambra* is Zaturdag te Southampton aangekomen met de brieven van Kadix van den 20 en van Lissabon van den 22 Nov. De Spaansche vloot, uit 6 stoomschepen bestaande, had de Riffreoyers aangevallen en verslagen. — Te Lissabon heerschte nog veel ongerustheid uit hoofde van de plaats gehad hebbende aardbeving.

— De berigten uit Hongkong van 12 October jl. melden dat de commissarissen van het keizerlijke gouvernement eindelijk te Shanghai waren aangekomen, om met de gevolmagtigden der buitenlandsche mogendheden in overleg te treden over de herziening van het tarief der in- en uitgaande regten. Men zag hierin een blijk van de gezindheid van het Chinesche hof om de bepalingen van het te Tien-tsing gesloten verdrag te laten gelden.

Volgens dezelfde berigten duurde te Canton de stilstand der handelszaken voort, doch was de houding der Chinezen aldaar minder oorlogzuchtig.

Nederlanden.

BREDA, den 1sten December.

In de zitting van de Tweede Kamer van II. Zaturdag zijn de Artt. van Hoofdstuk III der Staatsbegrooting (Buitenlandsche Zaken) het eerst in behandeling genomen.

Op onder-artikel 1 van artikel 1 van het wets-ontwerp, luidende: »Traktement en tafelgeld van den Minister f 12,000", werden twee amendementen voorgedragen, één door den heer *Schimmelpenninck van der Oije*, strekkende om dit artikel aldus te lezen:

»Traktement van den Minister f 12,000".

en een door den heer *van Nispen van Sevenaer*, dienende om het art. in dezer voege te wijzigen:

»*a.* traktement van den Minister f 12,000; *b.* tafelgeld, *memorie*."

Het amendement van den heer *Schimmelpenninck* werd verworpen met [illegible] tegen [illegible] en dat van den heer *van Nispen van Sevenaer* aangenomen met 39 tegen 18 stemmen.

De overige artikelen van dat Hoofdstuk werden achtervolgelijk goedgekeurd, en eindelijk het geheele Hoofdstuk met 57 stemmen tegen één, die van den heer *Storm* aangenomen.

Bij de algemeene beraadslagingen over het *IVde Hoofdstuk* (*Departement van Justitie*) voerde het woord de heer *van Eck*, die gewaagde van de wenschelijkheid eener niet te late indiening van de wets-ontwerpen op de regterlijke organisatie en tot herziening van het eerste boek van het Wetboek van Strafregt, alsmede van de trapsgewijze afschaffing van wetten van Franschen oorsprong. Daarna vestigden de heeren *Wintgens* en *Godefroi* de aandacht op de behoefte aan eene naauwkeurige en goed ingerigte geregtelijke statistiek, voornamelijk betrekkelijk de burgerlijke regtspleging, en op de noodzakelijkheid der intrekking van zoodanige wettelijke bepalingen en verordeningen, die tot onuitvoerbare geregtelijke beslissingen hebben aanleiding gegeven, hetgeen zij met onderscheidene voorbeelden aantoonden; welk tweede onderwerp ook behandeld werd door de heeren *Dullert* en *van der Linden*, wordende door dezen laatste nog opmerkzaam gemaakt op de moeijelijkheden, voortvloeijende uit het gemis aan eene nieuwe wet op de consignatie en op de wenschelijkheid eener bespoedigde herziening van provisionele regelingen omtrent onderscheidene onderwerpen, in afwachting van de vaststelling der wet op de regterlijke organisatie; de heer *van Heiden Reinestein* eindelijk bragt in herinnering den inhoud der staten reeds in 1856 medegedeeld, omtrent de plaatsen waar godsdienstoefeningen buiten kerkgebouwen toegelaten worden of niet, en zulks in verband met het gebeurde dienaangaande in enkele streken; bepaaldelijk te Ossendrecht. De Minister van Justitie heeft in eene uitvoerige rede de gemaakte bedenkingen opgelost, en de onderscheiden verlangde inlichtingen gegeven.

De algemeene beraadslagingen zijn daarop gesloten verklaard.

De 1ste afdeeling werd vervolgens aangenomen en de discusien over de 2de afdeeling aangevangen.

— In de zitting der Tweede Kamer van ll. Maandag was de beraadslaging over Hoofdstuk IV (Justitie) gevorderd tot onder-artikel 10 van artikel 1. Op dat onder-artikel, uitgetrokken voor f 84,800.00 voor vaste toelagen voor kleine onkosten van den Hoogen Raad, de provinciale geregtshoven, arrondissements-regtbanken, kantongeregten enz., worden twee wijzigingen voorgedragen: eene door den heer van *Heiden Reinestein*, strekkende om de aangegeven som met f 6000 te verhoogen, en die gelden te doen dienen tot het verleenen van eene billijker vergoeding dan tot heden plaats had, van de uitgaven door onbezoldigde ambtenaren bij het openbaar ministerie van de kantongeregten, voor de behoorlijke uitoefening hunner betrekking gedaan; de tweede door den heer *Dullert*, die verlangde dat het onder-artikel, verhoogd met f 5000, ten einde te kunnen te gemoet komen in de moeijelijkheid waarin sommige regterlijke collegien verkeeren door het gemis van de diensten der geregtsdienaren en waarin slechts door de aanstelling van anderen zou zijn te voorzien, teruggebragt wierd tot het cijfer der loopende begrooting, de bedoelde verhooging in verband brengende met de kosten van de rijksveldwacht.

Na eene uitvoerige overweging werd de voorgestelde wijziging van den heer *van Heiden Reinestein* met 48 tegen 10 stemmen aangenomen, die van den heer *Dullert* met 36 tegen 22 stemmen verworpen, waarna het gewijzigde onder-artikel zonder hoofdelijke stemming werd goedgekeurd.

De volgende artikelen van het Hoofdstuk werden vervolgens aangenomen, en is men gevorderd tot aan de 3de Afdeeling (*kosten van algemeene rijkspolitie*).

— In de zitting van de Tweede Kamer van heden is ingekomen een wets-ontwerp betreffende de regeling van het beheer en de verantwoording der koloniale geldmiddelen met daarbij behoorende bescheiden, welke stukken naar de afdeelingen verzonden zijn.

Daarna zijn de beraadslagingen over Hoofdstuk IV (Justitie) der staatsbegrooting voor 1859 voortgezet en is in deze zitting de 3de Afdeeling (*kosten van de algemeene politie*) afgehandeld. Op onder-artikel 20 dezer afdeeling, luidende: »Tractementen der rijks-veldwachters, daaronder begrepen zij die meer bijzonder belast zijn met het toezigt op de jagt en visscherij", uitgetrokken voor eene som van f 265,500.00, zijnde f 54,950 meer dan op de begrooting van het loopende jaar, — had de heer *Dommer van Poldersveldt* eene wijziging voorgesteld, strekkende om het opgegeven cijfer met f 41,450.00 te verminderen, en alzoo aan de voorgenomene aan de rijks-veldwacht te geven uitbreiding geen gevolg te geven; welke wijziging, gedrukt aan de leden rondgedeeld, reeds bij de algemeene beschouwingen over deze afdeeling door den voorsteller toegelicht werd.

Bij de behandeling van dit onder-artikel en het daarop voorgestelde amendement van den heer *Dommer van Poldersvelt* voerden het woord de heeren *Dullert*, *Godefroi*, *van Nispen van Sevenaer*, *van Deinse* en *van Hall*, van welke de drie eerste het amendement ondersteunden, de voorlaatste dit bestreed, en de laatste den Minister in bedenking gaf, om bij de waarschijnlijkheid der aanneming van de wijziging, den bedoelden post, met het cijfer, aangegeven door den heer *Dommer van Poldersveldt*, te verminderen, aan welke uitnoodiging de Minister meende geen gehoor te kunnen geven. De wijziging werd daarop met 46 tegen 12 stemmen aangenomen, en het aldus gewijzigde onder-artikel zonder hoofdelijke stemming goedgekeurd.

— Aan de Vergadering is medegedeeld, dat, naar aanleiding van een door de centrale afdeeling genomen besluit, de Kamer op aanstaanden Donderdag geene openbare zitting zal houden, maar dat alsdan, overeenkomstig het denkbeeld der Commissie van Rapporteurs voor Hoofdstuk X der Staatsbegrooting, opgenomen in haar Eindverslag op dat hoofdstuk, de door den Minister van Oorlog ingediende wijzigingen op zijne begrooting aan een nader onderzoek in de afdeelingen zullen worden onderworpen, zullende alsdan tevens overwogen worden de wets-ontwerpen betreffende de afschaffing der slavernij in Oost-Indie, de begrooting van het burgerlijk pensioenfonds voor 1859, de onteigening van gronden ten behoeve van de gemeente 's Gravenhage, en de verleening van tiendvrijdom ter bevordering van de landverbetering.

— Bij de algemeene beraadslagingen over Hoofdstuk IV (*Departement van Justitie*) heeft de Heer *van Heiden Reinestein* in herinnering gebragt den inhoud der staten reeds in 1856 medegedeeld, omtrent de plaatsen waar godsdienstoefeningen buiten kerkgebouwen toegelaten worden of niet, en zulks in verband met het gebeurde dienaangaande in enkele streken, bepaaldelijk te Ossendrecht.

Wat aangaat dit door den heer *van Heiden Reinestein* behandelde punt, nopens de processie van Ossendrecht, geeft de Minister zijn leedwezen te kennen, dat dit onderwerp aanleiding heeft gegeven tot het opstellen van artikelen in sommige dagbladen, die helaas er behagen in schijnen te scheppen den fakkel van tweedragt te zwaaijen. (vele leden, *bravo*!). Het doet hem leed, omdat de zaak van te weinig beteekenenden aard is. Het is zoo, bij eene vorige interpellatie is onderzocht, waar het doen van processien geoorloofd is en waar niet. Nu was verleden jaar de vraag gerezen of de optogt van Ossendrecht was eene bedevaart of eene processie. Dat heeft een onderzoek uitgelokt. Bij zijnen ambtgenoot voor de R. K. Eeredienst, waaruit gebleken is dat de optogt van Ossendrecht naar Berendrecht eene vroeger geoorloofde processie was. Er heeft eene uitvoerige instructie plaats gehad. Onder de gehoorde getuigen waren er zeer velen, die protesten hebben ingezonden, waarbij werd verklaard, dat sinds onheugelijke jaren zoodanige processie heeft plaats gehad. En nu heeft men aan hem, Minister, de vraag gedaan of als die op September moest plaats hebben, die dan niet met geweld moest worden uiteengedreven. De Minister getrouw aan het beginsel, dat hem wie regt heeft, regt moet wedervaren, heeft gemeend zoodanig verlof niet te moeten verleenen. Heeft de Grondwet eenmaal bepaald, dat waar processien vroeger mogten gehouden worden, daarmede mogt worden voortgegaan, dat regt moest worden gehandhaafd, en dat dit niet indirect tegengegaan mogt worden, hoezeer hij voor zich het betreurde, dat er *openbare* godsdienstoefeningen plaats hebben, en voor zich zelf verlangde, dat liefst alle godsdienstoefeningen binnen besloten gebouwen konden worden gehouden, — zoo had de Minister (met het oog op de Grondwet) geene vrijheid om de processie, die onder de categorie der geoorloofden behoort uiteen te doen jagen. De zaak heeft zich overigens bepaald tot een eenvoudigen optogt: een paar agenten van politie waren aanwezig, voor het mogelijke geval, dat eenige aanleiding tot stoornis kon gegeven worden. De Minister moet er ten slotte nog eens bijvoegen, en dat is, dat hij het diep betreurt, dat zoo dikwerf door verschillende rigtingen der Christelijke godsdienst geschilpunten worden ter sprake gebragt, waarbij zoo vaak over het hoofd wordt gezien het hoofdgebod der Christelijke godsdienst, dat is de *Christelijke liefde* (*Bravo*!).

— Het ontwerp van wet tot regeling der afschaffing van de slavernij in Oost-Indie bevat onder anderen de volgende bepalingen: De Gouverneur-Generaal bepaalt, des noods voor elk gewest in het bijzonder, het tijdstip der afschaffing van de slavernij. De afschaffing der perkhoorigheid op Banda wordt afzonderlijk geregeld. Voor 1 Januarij 1860 worden de perkhoorigen even als de eigenlijk gezegde slaven, van den band der perkhoorigheid ontslagen. Aan de meesters der slaven, die volgens deze wet worden vrijverklaard, wordt op verzoek vergoeding verleend. De vrijverklaarden hebben dezelfde regten en verpligtingen als de overige inlandsche bevolking. De uitgaven, uit deze wet voortvloeijende, komen ten laste der Indische begrooting. De kosten der vergoeding zijn geraamd op 10 à 14 ton.

— De Minister van Oorlog heeft aan de Tweede Kamer eene nota van wijzigingen doen toekomen op de thans aanhangige begrooting van het Xde Hoofdstuk voor 1859. De mededeeling in het comité-generaal op den 25sten dezer heeft de Regering geleid tot de overweging, of het niet beter ware, voor als nog geen gevolg te geven aan de zamenstelling der onderscheiden wapens, zoo als die in de begrooting voor 1859 waren opgenomen, maar dit uit te stellen, ten einde de overwegingen der aan te bieden wet op de legerorganisatie niet zouden worden gepraejudicieerd. In dat geval zal echter de stand van zaken, wat het leger betreft, dienen voort te duren op den voet zoo als het thans is, en de begrooting voor 1858 tot grondslag moeten strekken voor de uitgaven van het Departement van Oorlog in 1859 te doen, behoudens hetgeen voor het brood en de fourages gebleken is minder benoodigd te zijn dan men aanvankelijk had gedacht. Hiertoe strekken de thans voorgedragen wijzigingen, waardoor het eindcijfer van het hoofdstuk wordt gebragt op f 11,409,000, zijnde f 120,800 minder dan voor 1858 is toegestaan, en f 109,000 minder dan de som welke aanvankelijk was aangevraagd.

— Z. M. heeft bij besluit van 26 ll. overgeplaatst bij het reg. grenadiers en jagers den 1sten luit. *C. J. de Bonnier* van het 3de reg. inf., en benoemd bij het 2de reg. inf. tot 2den luit. kwartierm. den serg. titul. van het instr.-bat. *M. M. Eyssell*; voorts pensioen verleend aan den 2den luit.-kwart. *G. H. de Rooy van Haastrecht*, van het 2de reg. inf.

— Zijne Majesteit heeft bij besluit van den 29 November 1858, No. 62, goedgevonden, het bij Koninklijk besluit van 5 December 1851 (*Staatsblad* No. 149) ingesteld eereteeken, tot belooning van eervolle langdurige werkelijke dienst bij de schutterijen, toe te kennen aan: *M. Gaudion*, 2de luitenant bij de dienstdoende schutterij te Breda; *P. J. Wijmer*, kapelmeester; *G. G. J. Verdussen*, *J. J. Bol*, *J. G. Dirkx*, *P. F. van der Steenstraten*, *W. J. van Gastel*, *P. H. Meynders*, *J. C. Jacobs* en *C. J. Marijnen*, muzijkanten, allen bij de dienstdoende schutterij te Breda.

— Men verneemt dat, met wijziging in zooverre van het besluit van 12 November 1857, No. 56, aan den luitenant-kolonel *de Normandie s'Jacob*, kommandant der troepen in Suriname, mitsgaders aan de kapiteins en luitenants tot de West-Indische landmagt behoorende, vergunning is verleend om voortdurend en op den tegenwoordigen voet deel te blijven uitmaken van gemelde landmagt.

— Laatstleden Vrijdag (den 26sten) November heeft voor de commissie uit het provinciaal geregtshof van Noordbrabant het examen plaats gehad van hen, die zich aanboden om tot kandidaat-notaris te worden toegelaten. Al de zich daartoe aangeboden hebbende jongelingen zijn als dusdanig geproclameerd, zijnde de heeren *E. J. P. Jansen* van Nijmegen; *B. van der Meer* te Raamsdonk; *J. van der Made* te Eindhoven; *F. P. de Poorter* te Mill; *Victor van de Mortel* te 's Hertogenbosch, en *J. B. A. van Gils* te Dongen.

— In de *N. Rotterd. Courant* leest men: Heden avond omstreeks 7 ure had met den van Amsterdam komenden trein op den Hollandschen spoorweg, en wel aan het station te Delft, een treffend ongeluk plaats. Een der passagiers had de onvoorzigtigheid om uit den wagen te springen voordat de trein stil stond. Hij stuitte in den sprong tegen een der kolommen en viel met de beide beenen tusschen de wielen van den nog loopenden wagentrein. Drie der wagens gingen hem over de beenen, zoodat die genoegzaam geheel verbrijzeld zijn.

— Een droevig ongeluk heeft ll. Woensdag op het Zwarte Water tusschen Hasselt en Zwartsluis plaats gevonden. De dochter van den heer Burgemeester van Wanneperveen, hare dienstmaagd en een man vermaakten zich met schaatsenrijden op het nog niet zeer sterk ijs. Eensklaps zakten alle drie er door. Onmiddellijk stelden de aanwezigen krachtige pogingen in het werk om hen te redden. Het welk hun slechts met den man gelukte. De vrouwen schoten onder het ijs en verdwenen voor aller oog. Den volgenden morgen heeft men op eenigen afstand van de plaats des onheils, waar zij door den stroom waren henengevoerd, de lijken wedergevonden met de hoofden het doorzigtige ijs rakende.

— Met 1 Januarij 1859 zullen te Delft, bij den geweermakerij der artillerie stapel- en constructie-magazijnen wederom eenige officieren worden gedetacheerd, ten einde de lessen van den cursus bij te wonen, welke circa een half jaar, in de kennis der wapenen bij gemelde inrigting zullen worden gegeven, en wel een officier van het regiment grenadiers en jagers en van de 1ste, 2de, 3de en 4de regimenten infanterie.

— Onlangs werd gemeld, dat de hoofdcommissie tot de zaken der Israeliten in Nederland, zich tot den Minister voor de zaken der Hervormde en andere eerediensten had gewend met het verzoek, dat onze regering eenigen stap bij het Pauselijk bewind mogt doen, ten aanzien van de bekende zaak van den knaap *Mortara* te Bologna. Men verneemt thans, dat gemelde Minister heeft goedgevonden, aan de hoofdcommissie te kennen te geven, dat het betreurenswaardig feit, waarop door de hoofdcommissie is gewezen, bij de regering een punt van onderzoek en overweging heeft uitgemaakt en dat aan den Nederlandschen gezant te Rome den last is opgedragen, om op gepaste wijze, met inachtneming van den eerbied, verschuldigd aan de regten van elk onafhankelijk staatsbestuur, bij de Pauselijke regering den indruk kenbaar te maken, dien het voorval bij de regering en het volk van Nederland, heeft te weeg gebragt.

— Tentoonstellingen van nijverheid en voortbrengselen van den grond, zijn sedert de groote voorbeelden daarvan te Londen en te Parijs gegeven, meer en meer als nuttig erkend en hebben, op kleine of groote schaal, elders navolging gevonden.

Voor dat nog die groote tentoonstellingen in Europa, in 1849 en 1853, hadden exposition van voortbrengselen der natuur en der nijverheid van den Indischen Archipel te Batavia plaats. Zoo zeer als inzonderheid de laatste aan de verwachting voldeed, ja men mag veilig zeggen deze overtrof, zoo werd toen en later ingezien, dat tentoonstellingen van dezen aard niet voldeden, om het westen met de producten en de kunstvlijt van het verre oosten meer van nabij bekend te maken, en de wensch werd geuit, dat eene Indische expositie ook in het moederland mogt gehouden worden. Die wensch werd te levendiger, naarmate de belangstelling hier te lande in de Nederlandsche Oost-Indische bezittingen toenam. Regeringsmaatregelen en verslagen, werking van genootschappen, pogingen en geschriften van bijzondere personen, droegen daartoe in de jongste jaren bij. Wij hebben hier slechts te herinneren aan het besluit des Konings van October 1830, om concessie te verleenen tot mijnontginningen in Nederl.-Indie. De meerdere aandacht ook aan de zoogenaamde buiten-bezittingen gewijd, de quaestien van exploratie en kolonisatie, van handel en scheepvaart, van geldmiddelen en verdedigingskrachten, in zoo vele grootere of kleinere werken behandeld. De belangstelling in de overzeesche bezittingen, in den ruimsten zin genomen, werd o. a. ook bijzonder opgewekt door den arbeid van staatscommissiën over zeer verschillende onderwerpen, als de vrijstelling der slaven, de kolonisatie, de onderneming van Suez; bij alle welke vraagstukken in aanmerking kwamen de staat der bezittingen in Oost en West of der kuste van Guinea; de behoeften van den tijd, de zorg voor de toekomst, ten einde bij de uitbreiding van de stoomvaart, de telegraphen en de kolonisatie in de nabuurschap van vele onzer bezittingen, deze in verband met het moederland, op de hoogte der omstandigheden te houden.

Onder de instellingen die, hier te lande, door voorlichting en bespreken van deze onderwerpen veel tot aanwakkering van den nuttigen geest van onderzoek hebben bijgedragen, mogen op den voorgrond geplaatst worden het »koninklijk instituut voor de taal-, land- en volkenkunde van Ned.-Indië" te Delft, en het »Indisch genootschap" te 's Gravenhage gevestigd.

Het is uit het overleg en beraad van voorgangers of leden van beide ligchamen, dat twee ontwerpen zijn voorgesteld, die voorzeker den bijval van alle belangstellenden zullen wegdragen.

Het zijn: 1°. eene »koloniale tentoonstelling," 2°. een »koloniaal museum."

Het is in den loop dezes jaars, dat er gedachtenwisselingen, benoeming van commissiën van onderzoek enz., over deze gewigtige onderwerpen hebben plaats gehad; ten slotte van alle voorloopige onderhandelingen, beproeft het bovengemeld instituut, eene uitgebreide tentoonstelling van oudheden, merkwaardigheden en belangrijke voortbrengselen uit de overzeesche bezittingen van den Staat, met betrekking tot geschiedenis, land- en volkenkunde, handel en nijverheid.

Voor die tentoonstelling is 's Gravenhage het meest geschikt geoordeeld, en, zoo mogelijk, zal die in den zomer van het volgende jaar plaats hebben.

Het instituut heeft tot uitvoering van de zaak eene commissie benoemd, waarvan het honorair voorzitterschap, op voorstel van de leden des bestuurs, aanvaard is door Z. Exc. den minister van staat *J. C.* baron *Baud*, voorzitter van het instituut, en welke overigens is zamengesteld uit de heeren; Mr. *A. J. Duymaer van Twist*, minister van staat en oud-gouverneur-generaal van Ned. Indië, president; jhr. *J. P. Cornets de Groot*, oud-raad van Ned. Indië, vice-president, *J. W. H. Smissaert*, *P. Vreede Bik* en *J. G. A. Gallois*, oud-residenten op Java; *R. J.* baron *van Raders*, oud-gouverneur van Suriname; *L. M. F. Plate*, oud-president der factorij van de Ned. handelmaatschappij te Batavia, *W.* baron *de Salis*, luitenant-kolonel en oud-sous-chef van den generalen staf van het Indisch leger, en *Hope Loudon*.

Ter bereiking van het doel der commissie wordt noodwendig de medewerking van velen vereischt, en in de eerste plaats van hen, die bekend zijn als door het bezit van collectiën of op andere wijze, een bijzonder belang te stellen in de uitbreiding der kennis van den rijkdom onzer koloniën en bezittingen.

De commissie heeft derhalve besloten, om in de verschillende steden des Rijks sub-commissiën aan te stellen, en een programma gereed gemaakt.

— Per overlandpost heeft men berigten uit Batavia tot den 9 October.

In den morgen van den 4 dezer is aan boord van Zr. Ms. schroefkorvet *Prinses Amalia* op de reede van Batavia aangekomen Z. Exc. de luitenant-generaal *J. van Swieten*, benoemd kommandant van het Indisch leger. Het kommando is den 6den aan Z. Exc. door den luit.-generaal, adjudant des Konings in buitengewone dienst, jonkh. *F. V. A.* ridder *de Steurs*, overgegeven.

Den 9den zou met Zr. Ms. stoomschip *Prinses Amalia* naar Singapore vertrekken, om van daar verder met de overlandmail naar Nederland te reizen, de afgetreden kommandant van het leger, jonkheer *F. V. A.* ridder *de Stuers*.

— De berigten van Djambi, loopende tot den 24 September jl., behelzen onder anderen dat de bij de bevolking bestaan hebbende vreesachtigheid eenigzins is verdwenen, en op de hoofdplaats alles meer en meer de houding aanneemt van gerustheid en onderwerping. Een zeker gedeelte der inwoners, dat de vlugt had genomen, is den 6 September teruggekeerd. De gevlugte zoogenaamde radja's of rijksgrooten houden zich steeds in het binnenland op, echter zonder kwade voornemens te koesteren. De sultan bevindt zich 4 of 5 marschdagen van Djambi, ontbloot van aanhang van eenige beteekenis, en grootendeels verlaten door zijne vertrouwelingen. Voor het oogenblik vindt hij weinig of geen bijval.

— Volgens berigt van Decima, gedagteekend 29 Augustus ll., zijn tusschen Nederland en Japan en tusschen laatstgemeld Rijk en de Vereenigde Staten van Noord-Amerika tractaten gesloten, welke van de Amerikaansche en Nederlandsche zijde te Jedo bereids geteekend zijn geworden. Voor de Japansche onderteekening zijn termijnen gesteld; die van het Nederlandsche tractaat zou plaats hebben op 1 October 1858. Het betreft de opening van den handel van Keragawa in de baai van Jedo, op 4 Julij 1859, van een nog nader aan te wijzen haven op de noordkust van Nippon, op 1 Januarij 1860; van Hiogo, nabij Osaka op 1 Januarij 1863, en in zekeren zin die van Osaka 1 Januarij 1863 en van Jedo op den 1 Januarij 1862. Voorts de invoering van een tarief van in- en uitgaande regten, en eenige handelsregulatien, zoomede de bevoegdheid om eenen diplomatieken agent te Jedo te vestigen. De schipbreukelingen van de *Cassandra* zouden per *Zeeland* naar Java terugkeeren, met uitzondering van den gezagvoerder, zijne echtgenoot en den geneesheer. De eerste heeft zich te Decima gevestigd als agent van de firma *Dummier en Co.* te Batavia, terwijl de laatste door den Gouverneur van Nagasaki is geëngageerd gedurende het heerschen der cholera.

Eenige meerdere concessien zijn in den laatsten tijd van de Japansche Regering verkregen. Ten gevolge eener gemaakte schikking tusschen den Nederlandschen commissaris in Japan en den gouverneur van Nagasaki, kunnen advertentien en verdere handels-aankondigingen in de Nederduitsche dan wel in de Japansche taal, ter drukkerij te Decima gedrukt, aan de huizen te Nagasaki worden rondgebragt. De gouverneur van Nagasaki heeft verder de toezegging gedaan, dat de Nederlandsche kooplieden, bij gebrek aan pakhuisruimte te Decima, van het Japansch gouvernement pakhuizen in huur kunnen bekomen, terwijl, ten gevolge eener schikking tusschen den Nederlandschen commissaris en den gouverneur voornoemd, door Nederlandsche kooplieden te Decima ook openbare veilingen kunnen

gehouden worden, ten overstaan van de Keizerlijke geldkamer. Voorts hebben de Japansche heffingen van 5 pCt. op den invoer en 2 pCt. op den uitvoer opgehouden. De vrouwen van Nagasaki hebben voortaan toegang te Decima, eene vergunning welke in verband staat tot de in het vorig jaar verkregene concessie, dat Nederlandsche vrouwen in de opengestelde havens van Japan worden toegelaten. Verder blijkt, dat de heer H. Spengler, koopman te Decima, den 20 December 1857 eene openbare veiling heeft gehouden van lijnwaden, wollen stoffen, sapanhout, eenhoorn bindroeten, suiker en koffij. Met uitzondering van laatstgenoemd artikel bestaande een en ander voldoende prijzen. Een aantal artikelen werd voorts tot goede prijzen onder de hand verkocht, waaronder p. m. f 4000 aan Nederduitsche boekwerken.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM den 29. November.

Poolsche TARWE bij partij wat hooger: 134 ℔ b. Pools. f 335 bij partij; 133 ℔ ditto f 328; 135 ℔ Kurmarka f 305.

ROGGE tot verhoogde prijzen met veel handel: 130 ℔ Pruiss. f 205 aan huis; 125 ℔ dito f 203; 120 ℔ mindere dito f 185; 124, 126 ℔ Galatz f 191, f 195; 119 ℔ Archangel f 180, 183; 114, 118 ℔ dito f 170, f 173; [illegible] f 170, f 174, 126 ℔ Jav. Belg. f 198 cont.

GERST, HAVER en BOEKWEIT zonder handel.

KOOLZAAD 1 P. vl. lager: op 9 v. Olie te leveren in Nov. 77½ P. vl.; in April 76½ P. vl.

LIJNZAAD prijshoudend: in veiling 101, 102 ℔ Riga f 8¼; 110, 111 ℔ Calcutta f 350; 111 ℔ Bessarabie f 345.

RAPOLIE: op 6/w. f 44¼, vlieg. f 43, 1 Dec. f 42 à ¼; 1 Mei f 42¾.

LIJNOLIE: op 6/w. f 31¼, vlieg. f 30; 1 Dec. f 29⅝ à ¾; 1 Maart f 30¼; 1 April f 30½ à ¾; 1 Mei f 31.

HENNEPOLIE op 6/w. f 36¼; Vlieg. f 35.

KAAPKOEKEN, per 1040 stuks f 86 à f 96.

LIJNKOEKEN, per 104 stuks f 11 à f 14.

MARKTPRIJZEN DER STAD BREDA.

Woensdag 30 *November* 1858.

Het Nederl. Mud	dito	Tarwe Nieuwe	van f 7,00	tot f	9,40.
Het dito	dito	Oude witte Tarwe	» » 7,50	» »	9,40.
Het dito	dito	Rogge Nieuwe	» » 5,60	» »	6,40.
Het dito	dito	Rogge Oude	» » 6,05	» »	6,20.
Het dito	dito	Boekweit Oude	» » 0,00	» »	0,00
Het dito	dito	Boekweit Nieuwe	» » 6,10	» »	6,40.
Een	dito pond	Boter	» » 0,84	» »	0,86.
Zand-Aardappelen	Vat of Mud		» » 1,40	» »	1,70.
Het 1000 Eiken	Telhout		»	»	2,50
Het 1000 Dof	Hout		»	»	2,75
De kar Spaanders			»	»	4,10.
Het Stuk Kelt			»	»	7,50.
De 100 Matsaard			van f 3,50	tot »	5,00.

Te AMSTERDAMSCHE BEURS van gisteren (30 *November*) was de fonds notering: Ned. 2½ pCt. 63 15/16, 64 5/16; 3 pCt. 75⅜; 4 pCt. 93⅞. Hamburg: 2½ pCt. 44⅞, ⅞. Belgie 2½ pCt. 53 5/16, ⅛. Rusland 5 pCt. 106. ditto 1828—29 103⅞; 4 pCt. 86⅞. Id. bij Stieglitz 86 pCt. 97⅞; 5 pCt. 1855 103⅜. Spanje 1½ pCt. 30 9/16. Portugal 3 pCt. Portugezen 3 pCt. te Londen [illegible] Zilver Ned. 5 pCt. 78⅝. Zilver 1844—54 [illegible]; 2½ pCt. 39 15/16, ⅞.

Advertentiën.

Heden overleed na voorzien te zijn van de H. H. Sacramenten der Stervenden, mijne dierbare Echtgenoote, Vrouwe MARIA CORNELIA VAN DIJCK, in den ouderdom van ruim 80 jaren.

Huize Bouvigne, JOH. DE POORTER.

27 November 1858.

Eenige Kennisgeving.

J. J. JAMEZ,

heeft de eer zijne geëerde begunstigers bekend te maken dat hij heeft ontvangen PATÉ DE FOIES GRAS, en bij gelegenheid van het ST. NICOLAAS-FEEST de nieuwste

Surprises en Cartonnages,

tegen de laagste prijzen.

GAS-FABRIEK.

Te rekenen van af heden zijn de COKES aan de Fabriek verkrijgbaar alle dagen der week, Zon- en Feestdagen uitgezonderd, van 's morgens 9 tot 1 uur, ad 95 Cents per Mud van circa 40 Ned. ponden; zulks ter vervanging der vroegere maat van een Mud van circa 32 Ned. ponden.

Het Kantoor der Gas-Fabriek is geopend des voormiddags van 9 tot 1 uur en des namiddags van 2 tot 4 uren.

BREDA, 1 December 1858. *De Directeur*, W. VAN KAKERKEN.

*** K. H. BODE, Notaris te *Princenhage*, zal op den 6 *December* 1858, voormiddags ten 10 uur, ten Herberge van H. VAN BAAL, op de *Beek* onder *Princenhage*, *VERKOOPEN*:

Voor J. RESEMANS *en de Weduwe* VAN DEN EYNDEN:

54 Kavels Zware BEUKEN BOOMEN, staande in de Dreef voor *Burgst* onder *Princenhage*.

6 Kavels EIKEN BOOMEN, staande op de Stede van de Weduwe VAN DEN EYNDEN op *Steenakker*.

*** Het SCHEI- en GENEESKUNDIG PRÆPARAAT is een *nieuw en uitmuntend middel ter versterking van het Haar.*

Hetzelve bevat in eene juiste verhouding alle bestanddeelen, welke het Haar tot voedsel dienen en de Huid versterken; *Het reinigt het Hoofd van de schilfers, belet het uitvallen en bevordert den groei der Haren, is uitermate verfrisschend en van het fijnste parfum.*

Prijs per Flacon f 1,20.

Het Eau des Carmes

van MARGARETHA GRAS werkt gunstig bij krampachtige verzwakkingen van zenuwgestel en spijsverteringsorganen, bij flaauwten, aanvallen van beroerten, ongeregelden bloedsomloop, en vervangt de Hoffman's druppels *met veel zekerder en aangenamer werking in alle voorkomende gevallen.* Het halve fleschje 50 Cts., het heele f 1.

Brabänder's Chocolade-Koekjes

met worm-afdrijvende zelfstandigheden, zijn uitmuntend in hunne werking en worden gaarne door de kinderen gebruikt. De Geneesheeren *Beijer*, *Geerling*, *Hopman* en *Rahmstorf* hebben ze met het beste gevolg aangewend en spreken er veel lof van. Zij kosten 40 cents het doosje.

DE OOSTERSCHE ANTI-RHEUMATISCHE KRUIDEN-OLIE is uit vlugtige Planten-Oliën, vereend met de Cajaputoet-Olie, te zamen gesteld en geneest alle rheumatische ziekten en verlammingen, pijn in de gewrichten, verstijvingen in de pezen en andere aandoeningen.

De inwrijving geschiedt tweemaal daags met de vlakke hand; het lijdende deel wordt daarna met flanel of baai gedekt, dat voor het vuur warm gemaakt is.

RAVIZZA'S TAND-MASTIKS tot plombering van holle Tanden en Kiezen. Het gebruik daarvan is zeer eenvoudig; men reinigt des Avonds het holle gedeelte zorgvuldig, befvochtigt een stukje Boomwol met de MASTIKS en brengt dit zoo vast mogelijk in de holle Kies, waarin het zich spoedig verhardt en als het ware met de Kies vereenzelvigt. Het fleschje kost 90 Cts.

VIOLET-POWDER

is een welriekend Poeder, dat de daarmede ingewreven huid algemeen verfrischt, blank maakt en de onfelijkste geuren om zich heen werpt. Het is ook voor de lijnermand zeer aan te prijzen. Het kost 50 cents.

Amsterdam, Verkoopkantoor.	Breda, F. J. Welsch.
Breda, Wed. Wierex Fallaux.	Oosterhout, J. Deissen.
» L. C. Kannemans v. Dashorst.	Rozendaal, M. D. v. Leeuwen.
Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.	Steenbergen, W. v. d. Kar.
» P. F. Appelboom, Apoth.	Tilburg, C. H. Domhoff.
» C. H. Verhart.	Tholen, T. J. Maas.
Eindhoven, A. Begum.	Waalwijk, P. v. d. Klokken.
Hemmoid, A. H. Harms.	

En in de andere Steden in de bekende Depôts.

BOEK-, MUZIJK-, KUNSTHANDEL EN BOEKBINDERIJ

van

G. G. DE [illegible]

CADEAUX.

Voorhanden: fraaije BOEKGESCHENKEN, waarvan *gratis* eene lijst wordt afgeleverd; verscheidene KINDERWERKJES, ALBUMS, PORTEFEUILLES, POESIEBOEKEN, MAPPEN, ook nog enkele STEREOSCOPEN met PLAATJES; belast zich ook met PLATEN op bestelling en heeft altijd eene collectie [illegible]

[illegible]

AURORA, Jaarboekje voor 1859 à f 4,90.
HOLLAND, Almanak voor 1859 » » 5,90.
VERGEET MIJ NIET, Muzen-Almanak voor 1859 » » 5,90.
ALMANAK VOOR HET SCHOONE EN GOEDE Voor het jaar 1859 » » 2,10.

Bovenstaande zijn prachtig gebonden en bij uitnemendheid geschikt voor ST. NICOLAAS-GESCHENKEN.

Voorts zijn bij hen voorhanden alle reeds verschenen Jaarboekjes en Almanakken voor 1859, eene fraaije collectie Kinderwerkjes voor verschillenden leeftijd, de meest gezochte werken van Dicht- en Prozaschrijvers, enz. enz.

Te BREDA, bij BROESE & COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.